Година I. Варна, 26 Февруарий 1897 год. Брой 31

СВОБОДЕНЪ ГРАЖДАНИНЪ

г. Щ. К. Патриковъ — Варна

ОРГАНЪ НА ВАРНЕНСКОТО ЛИБЕРАЛНО БЮРО.

В. **„Свободенъ Гражданинъ“** ще излиза единъ пѫть въ седмицата: Срѣда. Цѣната му е за година 6 лева, а за половинъ година 3 лева въ прѣдплата. За странство, за една година 10 зл. лева, а за половинъ година 5 зл. лева. За обявления на първата страница се плаща прѣдплатено по 15 ст. на дума, на 2 и 3 стр. по 10 стот. на дума, а на четвърта страница по 3 ст. Всичко, което се отнася до вѣстника, испраща се до администрацията му въ г. Варна.

Единъ брой 15 стотинки.

Редакторъ: Петръ Хр. Генковъ.

Канимъ Варненскитѣ си абонати да си исплащатъ абонамента на Георги Червенаковъ, нашъ администраторъ.

ВАРНЕНСКО ГРАДСКО ОБЩИНСКО УПРАВЛЕНИЕ

ОБЯВЛЕНИЕ.

No. 1291.

гр. Варна, 31 Януарий 1897 год.

За приеманието оферти, желающитѣ да сключатъ (4) четири милионний заемъ на Варненската Градска Община, е опрѣдѣленъ съ рѣшение No. 76 отъ 1897 год. на Общинский Съвѣтъ окончателно деня 31 Мартъ ст. стилъ или 12 Априлъ новъ стилъ текущата година, часа до 5 вечерьта.

Офертитѣ се испращатъ до Общинското Управление, отъ което интересующитѣ може да узнаѭтъ до опрѣдѣления срокъ необходимитѣ имъ подробности по заема.

За Кметъ: **К. В. Поповъ.**

3—2 Секретарь: **П. В. Петрановъ.**

ОБЯВЛЕНИЕ.

Продавамъ кѫщата си двоетажна въ V уч. No. 100, състояща отъ 6 стаи, два салона, два дюгеня, двѣ кухни, изба, оборъ съ дворово мѣсто отъ 692 квадрата, за споразумение у притежателя

ТОДОРЪ И. КОЛАРОВЪ.

3—1

ТОДОРЪ ГЕРЧЕВЪ

нѣма да приема визита на имения си день—1-й Мартъ.

1—1

ТЕЛЕГРАММИ.

(Агенция Балканикъ)

Виена, 25 Февруарий. „Политическата Кореспонденция“ съобщава отъ Парижъ, че адмиралитѣ въ рапортитѣ си до силитѣ искали значителни морски помощи за Критъ, въ случай на блокиране Критъ и Гръцкитѣ пристанища.

Атина, с. д. „Хавасъ“ съобщава, че отговора на Гърция е билъ протелеграфиранъ до прѣдставителитѣ ѝ въ странство. Той ще бѫде връченъ въ прѣписъ на Министритѣ на Силитѣ. Точния му текстъ не е извѣстенъ официално. Увѣряватъ, че отговора съдържа слѣдующитѣ точки: Гърция не може да се съобрази съ желанието на силитѣ да прѣпорѫчва на Критянитѣ приеманието на турскитѣ реформи. Гърция счита себе си задължена да посрѣдничествува въ новитѣ смутове за да покровителствува братския народъ. Разрѣшението на въпроса не се състои въ автономия. Тя, Автономията, трѣбваше да се приеме въ самото начало, но Критянетѣ ѭ отхвърлятъ. Гърция се подчинява на рѣшенията на Критянитѣ. Повикване назадъ войската и флотата бя дало сигналъ на нови крайности, прѣдъ които Гръцкия народъ не може да стои безучастенъ.

Канея, с. д. Християнитѣ опитахѫ да хвърлѭтъ на въздуха крѣпостьта Кератионъ. Трима низами убити, а деветь ранени. Адмиралитѣ поискахѫ отъ правителствата си да испратѭтъ 600 души за обдържание рѣда въ голѣмитѣ градища.

Варна, 26 Февруарий 1897 г.

Продължаваме размишленията си върху темата, зачекнѫта въ прѣдпослѣдния брой на вѣстника ни.

За припомнюване, ний резюмираме казанното по тоя прѣдмѣтъ въ слѣднитѣ положения: 1) отъ дълго врѣме насамъ нашитѣ правителства вършѭтъ работи, забранени отъ законитѣ и 2) едно отъ най-сигурнитѣ условия за прѣкратяване произвола на управницитѣ се заключава въ добивание отъ страна на избирателитѣ ясно съзнание за значението на тѣхния вотъ

Свършихме статията си съ обѣщание да кажемъ нѣколко думи и върху срѣдствата за въспитанието въ тая смисъль на нашия избиратель и за стореното до сега по този прѣдмѣтъ.

По кой начинъ българския избиратель ще добие ясно съзнание за значението на своя вотъ?

Ний се не съмнѣваме, че читателя ще сподѣля възгледа ни, какво твърдѣ малко сѫ ония избиратели, които съзнателно упражняватъ изборното си право и че не само селскитѣ и безграмотнитѣ, но и градскитѣ и ученитѣ даже избиратели иматъ твърдѣ смѫтно прѣдставление за грамадната стойность на тѣхния гласъ. Не ще прѣувѣличимъ, ако кажемъ, че отъ сто души избиратели едва ще се намѣрѭтъ десеть, които да гласуватъ съ пълно разбирание последствията отъ тѣхния вотъ. Като приемаме това за безспорно, ний ще пристѫпимъ къмъ изложение на мислитѣ, що служѭтъ за отговоръ на зададений ни по-горѣ въпросъ

Нека, обаче, забѣлѣжимъ още, за да не бѫдемъ криво разбрани, че това зависи отъ много условия: образование, дълговрѣменно боравение въ изборитѣ и пр , и че, слѣдователно, далече е отъ насъ мисъльта да дадемъ едно пълно разрѣшение на въпроса, да посочимъ на всички срѣдства за постигание на цѣльта; ний сме съ скромната претенция да укажемъ само на ония срѣдства, които сѫ въ възможностьта ни и отъ естество да *способствуватъ* за постиганието на положението, въ отсѫтствието на което не може да се мисли за прѣкратяване на правителствения произволъ.

Обязанностьта за въспитанието на българския избиратель лѣжи върху интелигенцията ни; това задължение ѝ се диктува отъ добрѣ разбранитѣ ѝ интереси. И наистина, правителствения произволъ е источникъ на врѣднитѣ сѣтнини както за заспалитѣ избиратели, така и за интелигентнитѣ: противозаконнитѣ израсходвания на народната пара, арести, обиски, нарушение тайната на корреспонденцията и пр. и пр. досѣгатъ всинца ни. Ако избирателитѣ се просвѣтѭтъ, ще може да се тури край на тѣзи врѣдни сѣтнини; иначе правителството ще черпи сила отъ подобни невѣжи избиратели-орѫдия и ще продължава по пѫтя на произвола.

За да може, обаче, интелигенцията да испълни тази си обязанность, необходимо нуждно е щото тя да се организова въ мощни политически партии, располагающи съ необходимитѣ морални и материялни срѣдства. Всѣки интелигентенъ гражданинъ трѣбва да влѣзе въ тѣзи партии, тъй като бездѣйствието му намалява силата на партията, а изолираното дѣйствие не ще бѫде въ състояние да спомогне за постигание на цѣльта. Казвайки, че всѣки е длъженъ да влѣзе въ една партия, ний разбираме, че той, каквато професия и да има, трѣбва да отдѣли часть отъ врѣмето и срѣдствата си за политическото въспитание на нашия избиратель и че тази обязанность ще може да испълни съ полза само тогазъ, когато дѣйствува не отдѣлно, а като членъ на една партия.

Това постигнѫто, т. е. веднѫжъ интелигенцията организована въ мощни политически партии, тя, за да спомогне за въспитанието на българский избиратель, мислимъ, че трѣбва и може да извърши слѣдното:

Строго да съблюдава изборния системъ както въ своето устройство, тъй и въ дѣятелностьта си: състава на бюрата, коммисиитѣ, делегатитѣ, кандидатитѣ за общински, окрѫжни съвѣтници, нар. прѣдставители да бѫдѫтъ опрѣдѣлявани чрѣзъ гласоподавание отъ страна на всичкитѣ членове отъ партията. Това, освѣнъ гдѣто ще развие и укрѣпи у партийнитѣ членове сѫществующето вече съзнание за значението на изборното право, но, което е по-важно, ще бѫде за избирателитѣ твърдѣ назидателенъ примѣръ отъ полезно упражнение на туй право и ще имъ внушава довѣрие въ стрѣмленията на партията.

Да открие недѣлни читалища въ всѣки градъ и въ по-голѣмитѣ села, въ които читалища подготвени нейни членове да държѫтъ сказки върху стойностьта на изборното право.

Да свиква по-често публични събрания за обсѫждание въпроси отъ общественъ характеръ, като при това натовари нѣкой отъ членовете си да обикалятъ нѣколко пѫти въ годината селата и обясняватъ на селенитѣ, прѣзъ свободното имъ врѣме, послѣдствията отъ необмисленното упражнение на изборното право.

Да распространява брошури, разясняющи, на достѫпенъ езикъ, устройството на държавата, отношенията на гражданитѣ спрямо нея, правата на избирателя и пр. и пр.

Да устрои и поддържа подвиженъ популяренъ театръ, който да прѣдставлява пиеси отъ естество да спомогнѫтъ за политическото въспитание на избирателитѣ.

Да въведе въ всичкитѣ училища изучаванието на конституцията съ избирателния законъ и да прѣмахне правителствената опека надъ изборнитѣ учреждения, като ѭ замѣни съ надзоръ, упражняванъ тоже отъ изборни учреждения. Разумѣва се, че послѣдното тя ще м оже да испълни само тогазъ, когато е на власть.

Ще продължимъ.

СЕДМИЧНИ БѢЛѢЖКИ

ВЖТРѢШНИ.

Съ указъ отъ 16 Ноемврий 1896 г. подъ № 46, обнародванъ въ „Държавенъ Вѣстникъ“ отъ 11 Декемврий, брой 272, сж опрѣдѣлени инвалидни пенсии на 29 разни чинове военни лица и тѣхни осиротели домашни. Виждте как ви възмутителни чудесии има въ распрѣдѣлението на тѣзи „пенсии“. На единъ запасенъ подполковникъ, 4320 л. годишно, близо 12 л. или 60 гроша на день; на единъ бившъ майоръ, 5355 л. годишно, близо 15 л. или 75 гроша на день; на една жена на запасенъ подполковникъ, 1833 л. 30 ст. годишно, повече отъ 5 л. или 25 гроша на день; *на едно сираче на бившъ капитанъ, 480 л. годишно, или 40 л. мѣсечно!?* (Поредни № № 1, 2, 3 и 4 въ текста на указа). А на баща и майка на единъ *редникъ*, на двама души нещастни старци, 120 л. годишно, 10 л. мѣсечно, или по-малко отъ 20 стот. едному на день; *на едно сираче на редникъ,* **убитъ въ Сръбско-Българската война,** *120 л. годишно, 10 л. мѣсечно, 30 ст. на день* (сравнѣте съ пенсията на капитанското „сираче“); на единъ баща на *починалъ редникъ,* 120 л. годишно, 10 л. мѣсечно, 30 ст. на день; на едно *сираче на редникъ,* 120 л. годишно, 10 л. мѣсечно, 30 ст. на день, и пр. и пр.!? (Поредни № № 16, 18, 20, 25 и пр.). По този случай в. „Поминъкъ“, въ броя си отъ 15 Февруарий т. г., № 7, бѣлѣжи слѣдньото: „Тѣзи парй се плащатъ отъ държавата на военнитѣ, които сж се повредили или умрѣли на служба. Така щото, не стига, дѣто се харчатъ милиони за войската, нъ трѣбва да се харчатъ и хиляди за пенсии на тази войска. Ами нещастнитѣ занаятчии, г-да министри, съ какво осигорявате? *Нъ тѣ не сж хора, тѣхъ исетата да ядятъ! На ли?*“. . . (Курсивътъ е нашъ). Ние поставяме въпросътъ още и по-друго яче: нещастнитѣ родители и дѣца на *редницитѣ,* на тѣзи *редници,* които именно съставляватъ силата и гордостьта на войската ни, сравнително съ всевъзможнитѣ „благородия“: „подполковници“ и „подполковнички“, „майори“ и „майорши“, „капитани“ и „капитанши“ и тѣхни „сирачета“, които и по-рано сж били цѣли позлатени, на гърба на оголения работенъ народъ, за нѣкаква си „служба на отечеството“, — псета ли сж, та тѣмъ *трѣбва* да се дава колкото за „замазвание очи“, колкото да не мрътъ отъ гладъ!? И това било *законъ* и *общественна наредба!* То не е и посмѣшще. То е: позоръ! Нъ какво добро може да се очаква отъ хора натрапенници, отъ митари и фарисеи, отъ хора съ вълчи инстинкти и апетити!?

— По станалия скандалъ въ с. Емиръ Гаази съ турцитѣ, сждебнитѣ власти арестували 17 д. турци. По тоя скандалъ има убити въ селото двама българи и четворица наранени.

— Споредъ свѣдѣнията отъ София, Сръбския Краль Александръ е билъ посрѣщнатъ тамъ много тържественно. Той е подарилъ 3000 лева за бѣднитѣ въ София.

— Полицейското Събрание си е продължило засѣданията до 27 того. То проявявало широка дѣятелность.

— На 19 й того въ г. Руссе се е държалъ митингъ, въ който земали участие всички, безъ разлика на партии, и сж взели слѣдующата резолюция:

1) Да се помоли Българското правителство да се застжпи енергично прѣдъ Турция, или, ако тя не е вече въ състояние да се распорѣжда съ своитѣ владения, то прѣдъ европейскитѣ държави, да се даде на Македония една пълна политическа автономия, която не само ще гарантира спокойствието на тази страна, имота, живота и честьта на нейнитѣ граждане, но и ще тури край на взаимнитѣ вражди между населяющитѣ ж народности, като ѝ даде възможность сама да си уреди сждбинитѣ и да обрисува свободно своята национална физиономия.

2) За постиганието на тая цѣль, българското правителство да направи всичко, което е необходимо и сходно съ интереситѣ на отечеството, па, ако потрѣбва, да почерпи нужднитѣ за това сили отъ единъ новъ аппелъ къмь българския народъ.

3) Исказватъ своето съчувствие къмъ доблестнитѣ Критяне и други християнски народи въ Турция, които сж проливали и проливатъ кръвь за извоюванието на своята свобода.

4) Испълнението на настоящата резолюция се възлага на една седмочленна коммиссия, която да се състои отъ бюрото.

— Съ писмо № 1310 отъ г. Инспектора на Руссе-Варненската желѣзница ни съобщава, че е направилъ нуждното разслѣдвание по писаното въ брой 24 на вѣстника, отъ което се установило, че не е била така случката, както се описваше отъ насъ, т. е. установило се, че тия трима Варненци, които сж искали мѣсто отъ шефа на трена въ Гебедженската станция, сж претендирали непрѣменно и тримата да влѣзатъ въ едно купе. Тия свѣдѣния г-нъ Инспектора е събралъ отъ заинтересования чиновникъ, който е заблудилъ началството си. За възстановявание на истинностьта и за да услужимъ въ случая на г. Инспектора, който се въодушевлява отъ идеята да открие истинната и да накаже чиновника, ако е виновенъ, ние го молимъ да направи распореждание да се распитатъ въ качество на свидѣтели г. г. Димитръ Паница, банкеринъ, Ради Трифоновъ, кожухаръ и Майсторъ Тома Костовъ, жители отъ г. Варна. Тия сж лицата, които сж имали билети за III классъ и които ще обяснжтъ, че като биле прѣпълнени всичкитѣ купета отъ III классъ, отнесли се къмъ шефа на трена да искатъ мѣсто, а той имъ показалъ купетата отъ II классъ. Г-нъ Паница се обърналъ да го запита, ако може съ билетитѣ, които притѣжаватъ за III классъ, да влѣзатъ въ II, нъ чиновника замахналъ съ ржка и далъ знакъ да тръгне трена, по която причина сжщитѣ тия лица се заловили по желѣзата и трена заминалъ. Прѣдъ видъ на това, ние се несъмнѣваме, че г-нъ Инспектора ще поднови разслѣдванието и ще накаже виновния чиновникъ за примѣръ на другитѣ, защото, не може да се оспори, че много отъ чиновницитѣ по желѣзнопжтнитѣ линии се отличаватъ съ грубостьта си. Само това е лѣкарството.

— Търговския договоръ, сключенъ между България и Австрия, противъ който нѣколко пжти писа „Прогрессъ“, е внесенъ на утвърждение въ Полицейското събрание. Ние се не съмнѣваме, че г. Ст. Бобчевъ, извѣстенъ съ името „Всемирний“, по тоя случай ще държи една „блѣстяща“ рѣчь и ще прѣдложи приемането на договора съ ржкоплѣскание, а В. Величевъ ще почне пръвъ да ржкоплѣска, при всичко, че и двамата писахж противъ договора. Врѣмена!

— В. „Сѣячъ“ се е прѣобърналъ на партизански вѣстникъ и, като такъвъ, отличава се съ своето шпионство, защото въ брой 20, пише слѣдующето:

> „Питаме учителя въ с. Семизъ-Али, къмъ коя партия причислява „Сеячь“?
>
> Този г-нъ учитель, както се научаваме, се домогвалъ до всѣкакви срѣдства само и само да услужи на нѣкаква си *радославитска партия.* (Браво!) По цѣли дни не се е завръщалъ отъ Добричь въ село; и много още други по-важни непристойности е вършѣлъ, нъ за това оставяме на вниманието на Добричската Инспекция.“

— На 4-а страница въ този ни брой е напечатана една интересна дописка отъ г. Солунъ, върху съдържанието на която обръщаме вниманието на читателитѣ си.

ПОДЛИСТНИКЪ.

Земледѣлческия въпросъ у насъ и сп. „Сѣячъ“.

(Продължение отъ брой 29).

Ние прѣбродихме всичкитѣ излѣзли до сега броеве отъ „Сѣячъ“, и нѣколко пжти четохме първата му статия, обнародвана въ 1-й брой и озаглавена: „Вмѣсто программа“, нъ нигдѣ не намѣрихме ясенъ отговоръ на питанията:

1) За подобрѣнието на земледѣлието ли, или на земледѣлцитѣ, ратува „Дружината“? Ако се иска подобрѣнието само на земледѣлието, съ цѣль да се повдигне уровенътъ на общото народно богатство, безъ да се обръща внимание кой притежава и располага това богатство, сжщо безъ да се обръща внимание на участьта на массата земледѣлци; то, въ такъвъ случай, подобно искание не е цѣръ за болката. При такъвъ режимъ ще благоденствува само извѣстна ограничена класса, а массата пакъ ще гние отъ мизерия, даже и отъ гладъ. Примѣръ, — Англия и др., гдѣто, при пословични богатства, массата земледѣлци бѣдствува, и физически и морално, благодарение на капиталистическия, буржуазния строй въ земледѣлието, който силно способствува за концентрирането на капиталитѣ и богатствата, слѣдователно за пролетаризирането на дребнитѣ земледѣлци, които именно съставляватъ земледѣлческата масса.

2) Интереситѣ на кое земледѣлие мѣрка да защищава „Дружината“, — на крупното ли, или на дребното; или, по-право казано, чии интереси мѣрка да защищава: ония на массата земледѣлци ли, или на тъй наречената земледѣлческа буржуазия, толкова подобна, на глѣдъ, съ массовата класса земледѣлци? Безъ крупно земледѣлие, шансътъ за повдигание уровенътъ на земледѣлието е ничтоженъ. Отъ друга страна, крупнитѣ прѣдприятия иматъ тенденцията и всичкитѣ прѣимущества да експроприиратъ дребнитѣ еднородни тѣмъ прѣдприятия, слѣдователно, — да пролетаризиратъ улицетворителитѣ на послѣднитѣ, въ случая дребнитѣ земледѣлци и дребното земледѣлие, което пъкъ е равносилно съ озлочестяването на тѣзи послѣднитѣ земледѣлци, та, въ заключение излиза, че единственната исходна точка за легалното урегулирване на тѣзи два по естеството си противоположени и мжчно примирими фактори е: кооперирането на дребнитѣ земледѣлци, нъ въ широката и истинска смисъль на съврѣменното понятие за кооперацията; и въ отношение на производството, и въ отношение на употрѣблението.

3) Способни и искренно наклонни ли сж, па, найсетнѣ, съобразно ли е съ классовото имъ положение, щото хората, отъ които се очаква радикалното подобрѣние економическото, респективно моралното състояние на массата земледѣлци, — да направятъ това? Примѣри: Въпроса за подоходния данъкъ, — не му било врѣмето. Освободяването чуждата вълна отъ мито и намаляване съ 3 % прѣвозътъ ѝ по нашитѣ желѣзници и параходи, вслѣдствие на което цѣната на мѣстната вълна значително падна. Земледѣлческитѣ касси, — прѣвръщането имъ въ касси на лихваритѣ; „съ нашитѣ камъни, — нашитѣ глави удрятъ“, дѣто го казватъ. Въпросътъ за градобитнината, — минимални облаги, срѣщу максимални задължения и формалности; законъ за „очи“, прилагането на който е спънато, още при създаването му, съ купъ формалности, а въ послѣдствие зависи и отъ амбицията на всевъзможни неискренни и недостойни носители на тази идея: окол. началници и др. так. Прахосничеството по държавний бюджетъ. Търговския договоръ съ Австрия. Обезличаването свободнитѣ учрѣждения въ страната, именно учрѣжденията на общинското самоуправление. Изборитѣ за народни прѣдставители, — земледѣлцитѣ съставляватъ массовото болшинство, а се избиратъ камарилни търговци, адвокати и др. так. богаташи, хора, интереситѣ на които, както и на классата отъ която исхождатъ, сж несъвмѣстими съ ония на массата земледѣлци, защото тази класса, както и исходящитѣ отъ неж съврѣменни правителства, е научена да живѣе на гърба именно на оная массова работническа и производителна класса, массата земледѣлци у насъ, която въ тѣхнитѣ очи заслужва внимание, както и по-рано казахме, толкова, до колкото е потрѣбно за да бжде тя способна само да произвожда, а не и да се наслаждава отъ благата на своя трудъ.

Явно е, че неуклончивия отговоръ на тѣзи питания е повече отъ необходимъ и належащъ, защото този отговоръ съставлява ядката и отъ неговото ясно и неуклончиво поставение и разрѣшавание зависи понататъшното развитие на основната идея, както и опрѣдѣлението начинътъ на дѣйствие.

Логическия изводъ, слѣдъ всичко казано, е, че подобрение по економическото, респективно моралното състояние на земледѣлческата масса, а съ това и на земледѣлието у насъ е възможно само при слѣдний радикаленъ планъ на дѣйствие:

1) Организиране на массата земледѣлци въ една цѣла партия, за классова борба, — единственното срѣдство за да може тази масса да се коопериpа, да се свѣстява, да се просвѣщава и, въ крайний резултатъ, да влияе върху законодателнитѣ и всички други избори, слѣдователно и върху държавния строй.

МѢСТНИ.

На първий байрямень день се развяваше въ Турското консулство турското знаме. Никога отъ 20 години насамъ, не се е вдигало турско знаме въ града ни. Добъръ знакъ!

— На 2-й того въ зала „Съединение“ ще има годишно събрание спестовното дружество „Успѣхъ“, а на 9 й того — акционерното дружество „Дружба“.

— Нѣкои акционери на Българското параходно дружество ни молятъ да зададемъ слѣдующитѣ въпроси, на които отговоритѣ ще иматъ голѣмо значение за интереситѣ на дружеството: 1) Какво търси въ г. София директора на това дружество отъ два мѣсеца насамъ; 2) Получава ли дневни пари и истина ли е, че е билъ придруженъ съ Русси Матѣевъ, на когото дружеството тоже е плащало пжтни и дневни?

— На 28 й того ще се разглежда въ III Варнен. Мир. Сждилище гражданското дѣло, заведено отъ нашата редакция, противъ Ананий Явашевъ, Добр. учил. инспекторъ, за гдѣто е отказалъ да исплати стойностьта на 20 броя отъ вѣстника ни. Ний знаемъ, че той прави това съ единственната цѣль да се подигне прѣдъ очитѣ на началството си, като върлъ народнякъ, което и ще сполучи; анджакъ днесь това се вика патриотизмъ, а г-нъ Евашевъ не е человѣкъ несъобразителенъ. Че малко ли заслуги прѣнесе той и едно врѣме по Садинската екзекуция?!

— Г-нъ Кюнслеръ, управляющия аптеката на „Г. Фока“ ни испрати едно писмо, което съдържа нѣкои клѣветнически работи, противъ трети лица. По закона за печата отговаря редактора за всичко писано у вѣстника, вслѣдствие на което ние не даваме мѣсто на писмото Понеже отъ това писмо се вижда, че лицето, което е донесло намъ рецептитѣ е извѣстно на г. Кюнслеръ, затова поканваме го да иска удовлетворение направо отъ него.

— Нѣкои селени се оплакватъ, че сждилищата имъ назначавали дѣлата въ прѣдвечерието на нѣкои голѣми праздници и по причина на далечното растояние, принуждавали се да се отдалечаватъ отъ семейсвата си прѣзъ това врѣме, когато по обичаитѣ, изисквало се всички да се намиратъ тамъ. Повече отъ 20 души селени отъ с. Долний-Чифликъ биле призовани за свидѣтели отъ сждилището за 24 того и по причина, че селото имъ е повече отъ 40 километра далечъ, принудили се да напустнжтъ семейсвата си на 23 того — деньтъ за заговѣзни, когато по обичаитѣ се изисква непрѣмѣнно главата на семейството да се намира въ дома. Обрѣщаме вниманието на тия, отъ които зависи насрочването на дѣлата, щото за напрѣдъ да иматъ прѣдъ видъ писаното ни и кога насрочватъ дѣла прѣзъ такива дни, да не насрочватъ ония, въ които участвуватъ лица отъ далечно растояние.

— Споредъ дѣйствующия у насъ „законъ за окржжнитѣ управители и околийскитѣ началници“, именуванитѣ *обществении служители* иматъ право да издаватъ *ириказü*, когато се касае за оповѣстяванието на нѣкои правителствении распореждания. Не ще съмнѣние, че опрѣдѣлението *ириказъ*, прокарано въ този пълномощински, гласуванъ отъ блаженнопочиналия „Държавенъ Съвѣтъ“, законъ, трѣбва да се разбира сега, когато страната се управлява не по пълномощията, а по Конституцията, въ смисъль на *расиореждание*, а не *ириказание*. Питаме, прочее, г. Варненский Градски Окол. Началникъ, на какво основание употрѣбява обрѣщението *заиовѣдвамъ*, когато съ приказитѣ си, печатани и лѣпени изъ града, се обрѣща съ нѣкое законно правителственно распореждание къмъ гражданитѣ?

— Нѣкои отъ столичнитѣ вѣстници публикуваха една телеграмма отъ града ни, подписана отъ нѣколко арменци въ която се описватъ много възмутителни работи, вършени отъ страна на „курсовитѣ“ полицейскитѣ джандарми и самия имъ „въспитатель“ градоначалникъ Икономовъ. Отъ свѣдѣнията, които събрахме, се установява, че всичко описано въ телеграммата е вѣрно и че дѣлото е прѣдадено на сждебнитѣ власти. Виновницитѣ, разбира се, най-долнитѣ чинове, сж уволнени, но се расхождатъ като примѣрни граждини изъ града ни.

— Въ града ни е пристигнжлъ извѣстния професоръ Меллинсовъ съ фамилията си, който щѣлъ въ Недѣля, на 2-й Мартъ, да даде прѣдставление въ театра на Ангелъ Славовъ.

— Въ редакцията ни постжпихж много оплаквания противъ нѣкои агенти по събирането на държавнитѣ даждия, че тѣ сж се отнасяли много грубо и не сж позволявали на даноплатцитѣ да имъ искатъ никакви обяснения за събиранитѣ отъ тѣхъ сумми или да имъ правжтъ възражения. Напомняме на подобни чиновници (за сега се въздържаме отъ споменувание имената имъ) че тѣ сж длъжни да се отнасятъ по учтиво къмъ Българския данакоплатецъ, на гърба на когото тѣ се хрантутжтъ и да го не третиратъ, като нѣкой безправенъ рая въ турско. Защото ний знаемъ случаи, гдѣто тѣ сж постжпвали така грубо съ хора образовани и разбрани, които разбиратъ отъ закони и канцеларски редъ, а какви ли трѣбва да бждатъ обращенията имъ къмъ простия и невежия данакоплатецъ?! Имахме случай да се увѣримъ сжщо, че въ тукашното финансово отдѣление владѣе страшенъ Хаусъ. На постановления за глоби и неправелно облагание съ даждия, които сж напълно отменани отъ сждилищата, не се даватъ съ години и мѣсеци никакъвъ ходъ, а отъ друга страна финансовитѣ агенти по екзекутивенъ начинъ събиратъ тѣзи отменени сумми и позорятъ честнитѣ граждани.

Въ рус. вѣстникъ „Недѣля“ брой 7 отъ 16 того четемъ:

„Господарь Императоръ благоизволилъ, щото началствующитѣ лица и прѣдставители на отдѣлнитѣ съсловия и учреждения, за напрѣдъ да не се трудятъ съ испращанието на поздравителни телеграмми въ праздничнитѣ и високо тържественни дни, както до сега се е правяло просто като задължителенъ обичай, освѣнъ въ особенно исключителни случаи“.

Трѣбва да забѣлѣжимъ при това, че прѣди това имало е Указъ отъ Царя, съ който се забраняватъ всѣкакви подаръци, официални гощавки и адресси на когото и да е, понеже оцѣнката на служебната дѣятелность не може да принадлежи на подчиненитѣ.

Б. Р. Това въ монархическа Россия! Ами смѣемъ ли да попитаме какво става въ Конституционна България?

При свързванието на вѣстника ни се получи телеграмма отъ София, че търговския договоръ съ Австрия билъ приетъ отъ Полицейското Събрание съ вишегласие, а оня съ Сърбия — съ акламация.

Редакцията на „Театрална Библиотека“ извѣстява на интересующитѣ се, че до сега сж излѣзли отъ печатъ отъ втората серия слѣдующитѣ номера:

1) ДВѢТѢ СИРАЧЕТА, драма въ V дѣйствия, отъ Денери и Кормонъ.

2) СТАРИЯ МОРЯКЪ, комедия въ III д., отъ Жанъ Ришпенъ.

3) КЛѢТНИЦИТѢ, драма въ V дѣйствия, (извлѣчение отъ романа на В. Хюго).

4) ЧЕСТЬ, драма въ IV дѣйствия, отъ Хермана Судермана.

А отъ съчиненията на Шекспира слѣдующитѣ:

ОТТЕЛЛО, трагедия въ V дѣйствия
МАКБЕТЪ, ” ” ” ”
и

ХАМЛЕТЪ, ” ” ” ”

Годишния абонаментъ на всѣка серия отдѣлно е 6 лева.

---

2) Реформирание на данъчната система, възъ основа на подоходний данъкъ, — всичкитѣ косвенни данъци да се унищожатъ.

3) Съкратявание до минимумъ расходитѣ за поддържанието на държавната машина, правителственна и общинска, — окржжнитѣ съвѣти и постояннитѣ коммиссии да се закриятъ; полицията да стане общинска; аптекарството и питьепродавството да станатъ общински прѣдприятия; на учителитѣ и низшего духовенство да плащатъ общинитѣ; разнитѣ пенсии, съ исключение на поборническитѣ, да се унищожатъ; държавни помощи за поддържание иновѣрно духовенство и иновѣрни училища, за строение църкви, джамии, училища, за поддържание сиропиталища и др. так. да се не отпускатъ;[1]) да се измѣни военната организация, чрѣзъ значително намаление съставътъ на постоянната войска и въвеждание народно опълчение и пр. и пр. Изобщо държавната и общинска администрация, — гражданска, финансова, военна и пр., — да се коренно реформира, съ цѣль да се съкрати и опростотвори до минимумъ, безъ което никакви сериозни економии сж невъзможни.[2])

За моралната полза, която тѣзи реформи ще принесжтъ, тукъ не му е мѣстото да говоримъ.[3])

Слѣдъ като изложихме, ако и повърхностно, и планътъ, по който трѣбвало би да се дѣйствува въ случаи, не можемъ да не отбѣлѣжимъ, че, за съжаление, нигдѣ въ „Сѣячъ“ не се срѣща нито сѣнка отъ питания и отговори по тѣзи сжществении въпроси.

Срѣдствата, съ които „Дружината“ мѣрка да разрѣши земледѣлческия въпросъ у насъ, сж резюмирани въ 12 точки.

Пардонъ, „Дружината“ се сѣтила още за едно нѣщо, именно за подоходния данъкъ, нъ.... знаете ли какво? — тя не смѣе да „бълнува“ за такова нѣщо, „ако и най-справедливо“, защото реформирането на данъчната система не било «нѣщо лѣгко», — трѣбвало: „изучвания, изучвания и пакъ изучвания.“ За това, този въпросъ не влиза въ числото на нейнитѣ 12 искания, а е минатъ само съ ходатайство за въ полза на Добруджанскитѣ овчари, защото да се взема и бегликъ за овцитѣ и поземеленъ данъкъ за земитѣ върху които пасжтъ овцитѣ, значело: «отъ една овца двѣ кожи». Да почнешъ отъ интереситѣ на земледѣлческата масса; да огидешъ до подоходния данъкъ, до революционирането на данъчната система, една отъ най-сжщественнитѣ страни на въпроса, и да свършишъ съ дребнави искания за въ полза на една шъпа Добруджански овчари, — ето какво значело да третирашъ земледѣлческия въпросъ у насъ

Както ще се види отъ изложеното по-долу, исканията на «Дружината» не съставляватъ нѣщо ново, нито за земното кълбо, нито даже и за България Тѣ не сж и принципиални искания, — най-важното. Тѣ сж «вѣтха пѣсень, на новъ гласъ», едни второстепенни срѣдства, едни палиативи, една рутина. Тѣ сж още и праздни приказки, като се знае, че осжществяванието имъ се очаква отъ благоволението на голѣмцитѣ. отъ хора, които нито сж способни, нито сж наклонни на направятъ това.

Ето и самитѣ искания, сжщо и нашитѣ бѣлѣжки по тѣхъ:

1) Въпросътъ за откривание «тържища за нашитѣ сурови произведения въ външний свѣтъ» е разрѣшенъ, съ сключений съ Австрия търговски договоръ. Не харесва ли ви?

2) Законъ за гарантирание поземелната собственость, и сега има, па и новъ, тъкмо какъвто «Дружината» иска, може да се издаде. Нъ, нѣка се помни това, безъ революционирането на земледѣлческата масса, нищо сериозно не ще може да се направи.

3) Въпросътъ за застрахувание добитъкътъ, разбирание земледѣлческия работенъ добитъкъ, се мжти още отъ 1894 г. насамъ и, ако единъ день се измжти, облагата и отъ него, или отъ закона по този въпросъ, ще бжде колкото оня за градобитнината.

4) За земледѣлческитѣ касси казахме.

5) За земледѣлческитѣ съвѣти ще бжде достатъчно да забѣлѣжимъ, че, споредъ развитието на тази идея, направено въ брой 2/96 г. на «Сѣячъ», тѣ, тѣзи съвѣти, можело да се състоятъ *поне* отъ нѣколко души членове земледѣлци при търговскитѣ камари, или, съ други думи казано, пазението на овцитѣ може да се повѣри на вълцитѣ.

6) Законопроектъ за житнитѣ тържища има, съставенъ още миналата година. Той ще се гласува отъ разни търговци, житари и др. так., нъ ще бжде посвѣтенъ само на «интереситѣ» на земледѣлцитѣ производители и продавачи на жита.

7) Законопроектъ за земледѣлческитѣ рабобници тъй сжщо има. Тѣзи работници ставатъ вече пащапортлии. Интереситѣ на работницитѣ сж гарантирани отъ законопроекта. Ако работникътъ се разболѣе, и то само отъ нѣкоя епидемическа или тѣжка болѣсть, или пъкъ и отъ нѣкоя хроническа, нъ придобита поне слѣдъ една година врѣме слугувание, „стопанинътъ“ му ще го лѣкува, нъ, *ако иска*, ще прѣхване разноскитѣ за лѣкуванието, отъ заплатата му. Нѣщо повече: «стопанинътъ» се задължава спрямо работникътъ още и «да го храни достатъчно». Пуститѣ му «господари» и „стопани“..... Нъ какво, на ли само тѣ знаятъ да правятъ закони.[4])

(Слѣдва).

Г. Гладстонъ, въ френ. в. „Temps“ печата слѣдующето писмо по критскитѣ работи:

„Идеитѣ, които ме ржководехж въ врѣмето на българскитѣ клании, въодушевяватъ ме още и сега, — нъ русското правителство съвършенно измѣни поведението си. Питамъ се често: какво би помислилъ Александръ II за поведението, което Русия държи прѣзъ послѣднитѣ двѣ години и въ настоящата минута? Ако искате да знаете моето мнѣние за поведението на всичкитѣ европейски държави, то признавамъ се, че азъ чувствувамъ скърбь и негодувание. *Държавитѣ се готвжтъ да изпълнжтъ чашата на своето собствено* **обезчестяване**“.

„Гладстонъ“.

ИЗВЛЕЧЕНИЕ ОТЪ ПРОТЕСТА

на

Женевскитѣ български студенти.

„Българската студентческа младежь, която слѣди и жадно се вслушва въ общественнитѣ работи на отечеството си съ всички сили

Протестира

противъ беззаконията на правителството, изявени въ послѣднитѣ депутатски избори!

Ний студентитѣ *протестираме* противъ всички *насилия*, които управляющитѣ употрѣбихж по този или онзи начинъ, за да се поругаятъ съ най-священното избирателно право на цѣлъ единъ народъ!

Протестираме противъ тия полицейски избори!

Протестираме противъ полицейското събрание!

Ний сърдечно канимъ българскитѣ граждани да се замислжтъ, да съзнаятъ своитѣ правдини и нужди и да погледнжтъ що става съ тѣхнитѣ интереси и общественни нужди; нека смѣло тѣ искатъ смѣтка и наказание на всички ония, които ги мамжтъ, обѣщаватъ имъ мними блага, а отдавна вече сж се подиграли съ самитѣ тѣхъ.

Ний привѣтствуваме братски всички ония дѣятели, общественни борци, народни прѣдставители, които повече отъ всичко пазжтъ, като свѣтиня, и въ народното събрание защищаватъ нуждитѣ на нашия работникъ, на нашия гражданинъ! Нека тѣхния пжть бжде всѣкога тъй чистъ и вдъхновителенъ за ония отъ насъ, които бихж встжпили въ бждящето на общественната арена! Вървѣте, работѣте и не се вслушвайте въ калнитѣ уста, истинската младежь ви крѣпи, тя е въ васъ!“. . .

В. „Освобождение“.

ДОПИСКА.

Солунъ, 14 Февр. 97 год. Отъ едно частно писмо на единъ пжтникъ изъ Македония, извличаме слѣдующето:

. . . . . „Завърнахъ се живо-здраво отъ Костуръ. Новинитѣ за сега сж: Турското население отъ 18 до 50 години е свикано на оржжие; на гръцката граница сж заминали до сега 96 табора и 150 топа. На 11-й того чаршията отъ най-простия дюкянъ до най-богатата магазия биде обрана отъ редифитѣ; сжщото нѣщо е станжло въ Ен-Вардаръ, Гумендже и Кукушъ. Отъ тия и много други мѣста редифитѣ се отказватъ да постжпятъ въ полковетѣ си; тѣ се скитатъ отъ градъ на градъ да обиратъ, безчестятъ и горятъ: Зеленичскитѣ редифи обрахж мжжетѣ и женитѣ отъ с. Сребрено *до риза*, когато бѣхж събрани въ черкова, и чаршията въ Зеленичe; до Кукушъ едно гръцко село е исклано като стадо овци. Паника владѣе навредъ, даже тука, въ Солунъ, се боятъ отъ клание и звѣрства. Всичко е въ застой. Всѣкой гледа да осъмни живо-здраво. Какъвъ ще бжде края на това мжчително състояние — никой не знае. Всѣкой бърза да се здобие съ какво да е оржжие . . . Днесь и тая нощь се прѣкарахж всички войски отъ Щипъ, Сересъ и Неврокопъ за Соровичово. Тука товарятъ на параходи 36 табора за Олимпъ. На Българската граница до сега нѣма нито единъ войникъ. Турската войска е лошо облѣчена, боса, гладна и много отпаднжла духомъ“.

ИЗВѢСТИЕ.

Обявяваме, че книгата **Първий Конгрессъ на либералната партия, съ портретъ на делегатитѣ,** излѣзе вече отъ печатъ и се намира за проданъ само у издателя — Централното Бюро на либералната партия въ София.

Първий Конгрессъ на либералната партия има слѣдующето интересно съдържание:

1) Като прѣдговоръ.

2) Уставъ на Либералния Клубъ въ София отъ 1888 год.

3) Депеша до Княза отъ г-нъ Д-ръ В. Радославовъ и Т. Иванчовъ отъ 1889 год.

4) Прѣдложение въ VIII Обикновенно Народно Събрание на народнитѣ прѣдставители отъ либералната партия въ 1894 год.

5) Программа на либералната партия.

6) Уставъ на либералната партия отъ 28 Декемврий 1894 год.

7) Централно бюро въ София.

8) Окржжно на Централното Бюро за организирание на либералната партия.

9) Либерални дружини и бюра въ провинц.

10) Първий Конгрессъ на либералната партия отъ 29 Юний 1895 год.

11) Отчетъ по засѣданията на конгресса.

12) Резолюция взета отъ конгресса и подписана отъ присжтствующитѣ делегати и пр.

Книгата — **Първий Конгрессъ на либералната парвия** се състои отъ $5\frac{1}{2}$ коли.

Цѣната ѝ е опрѣдѣлена на 2 лева, включително пощенскитѣ разноски.

Чистата печалба отъ тая книга е опрѣдѣлена за полза на в. „Народни Права“.

Отъ Централното Бюро на либералната партия.

Хотелъ „ДУНАВЪ“

се намира на муссаллата до Общинското Управление и Градската Библиотека съ добрѣ мебливовани стаи на втория етажь, голѣми удобства, чистота, бърза прислуга и съ цѣни отъ 1—2 лева на легло. При хотела има и гостилница. Търговцитѣ иматъ най голѣми улеснения да се виждатъ съ когото и да било, понеже хотела е въ центра на града.

Съ почитание: **Ив. Н. Островъ.**

3—1

ОБЯВЛЕНИЕ

1) Излиза отъ печатъ книгата

Богу или Мамону?

отъ Левъ Н. Толстой. Цѣна 10 ст.

2) Турена е подъ печатъ и скоро ще извѣзе книгата

Какво трѣбва да правимъ?

отъ Левъ Н. Толстой.

3) Кждѣ 15 Мартъ ще излѣзе отъ пачатъ книгата *Обще достъпно търговско-индустриално счетоводство* отъ 35 печатни коли. Нарѣдилъ и издава Н. Г. Назлъмовъ. Подробно съдържание е обявено въ в. „Странджа“ № 27 и „Миръ“ № 347. Цѣна 7 лева, а на предплатившитѣ до излизанието на книгата е 5 лева. Всички поржчки се отнасятъ до книжарницата на *В. Божиловъ, Варна.*

МАШИНОРАБОТИЛНИЦА

КИРКОРЪ А. ПАРТАМИЯНЪ & ПАНАЙОТЪ КС. ПАНЧЕВЪ

ВАРНА, У УЧ., ИЛДЖЗЪ-ТАБИЯ.

Въ нашата машиноработилница се правятъ и поправятъ всѣкакъвъ видъ машини, именно:

Парни мѣлници, воденици, пресси за грозде и всѣкакъвъ видъ други пресси, ковчези (касси), парни помпи (тулумби), ржчни помпи, пармаклжци, врати желѣзни и излѣяни, желѣзни сопници, разни други такива за свързване на покриви и пр.

Поправки на параходи и парни котли (казани) сжщо и правяние на катери и пр. и пр.

Работа бърза и солидна. Цѣни умѣренни.

20—1

ЯВНА БЛАГОДАРНОСТЬ.

Исказвамъ голѣмата си благодарность на Щериони Касапката (баба), гдѣто на 30 Януарий – съ умѣнието си — помогна да се освободи съпругата ми отъ рожба, умрѣла около 15 дни прѣди рождението.

Варна, 10 Февруарий 1897 год.

Никола Ивановъ.

УЧИТЕЛЬ, съ петь годишна практика приема да дава уроци по всички прѣдмети на ученици и ученички отъ основнитѣ училища и долнитѣ классове.

За споразумение въ Книжарницата на Божиловъ.

Отъ Сждеб. Пристави при Варн. Окр. Сждъ

ОБЯВЛЕНИЯ

№ 306

Обявявамъ, че за удовлетворение искътъ на Коля Мариновъ, отъ Нидѣля Михайлова, по испълнителния листъ № 657, издаденъ отъ Козлуджанский Мировий Сждия, слѣдъ трикратното обнародвание настоящето, ще произведж публична проданъ, съгласно чл. чл. 1021 и 1025, отъ Граж. Сждопроизводство, на отвѣтниковата кжща, която се намира въ с. Козлуджа, състояща се отъ двѣ стаи и дворъ около 2 дек. и 4 ара, при съсѣди: Маню Крьстевъ, рѣка и пжть.

Първоначална цѣна 150 лева.

Наддаванието ще почне отъ оцѣнката.

Желающитѣ да ж купжтъ, нека се явятъ въ канцеларията на приставството и наддаватъ.

Варна, 18 Февруарий 1897 г.

П. Сжд Приставъ: **Т Минчевъ.**

2—3

№ 308.

Обявявамъ, че отъ 6 Февруарий до 10 Мартъ т. г. въ Канцеларията на Сжд. Приставство, ще произведж публична продажба на слѣдующитѣ имоти, на Манафъ Мехмедъ Салиевъ. отъ с. Инджекьой, тѣ сж: 23 парчета ниви, възлизающи на 835 дек. ниви, находящи сж въ разнитѣ мѣстности, въ землището на с. Индже-кьой, Варненска Околия и една кжща въ сжщото село.

Желающитѣ да ги купжтъ, да се явжтъ и наддаватъ.

Варна, 18 Февруарий 1897 год.

2—3 П. Сжд. Приставъ: **Т. Минчевъ.**

№ 307.

За удовлетворение иска 379 лева и др. разноски, на Варненеца Тахиръ Ахмедовъ, противъ Османъ Халиловъ, по испълнителенъ листъ № 2913, издаденъ отъ II Варненский Мир. Сждия, обявявамъ на интересующитѣ се, че слѣдъ двѣ недѣли, отъ деньтъ на послѣдното трикратно публикувание настоящето ми, въ единъ отъ мѣстнитѣ вѣстници, съгласно чл. чл. 1004, 1021 и 1025 отъ Граж. Сждопроизводство, въ продължение на 31 день, и въ десеть дневенъ срокъ, съ правонаддавание 5%, ще произведж публична продажба, на слѣдующитѣ отвѣтникови имоти, които сж намиратъ въ землището на с. Карагюръ; а именно:

Нива 10 дек. 9 ара първоначална цѣна 17 лева; Нива 4 дек. 8 ара—29 л.; Нива 7 дек. 8 ара—47 л.; Нива 21 дек. 2 ара—127 л.; Нива 9 дек. 1 аръ — 45 л.; Нива 7 дек.—35 л.; Нива 9 дек. — 45 л.; Праздно мѣсто (нива) 2 дек.—12 лева.

Наддаванието ще почне отъ оцѣнкитѣ.

Желающитѣ да купжтъ нѣкой отъ тѣхъ или всичкитѣ, нека сж явятъ въ канцеларията на тукашното Сжд. Приставство, гдѣто ще могжтъ да изучатъ подробно описанието на имотитѣ.

Варна, 18 Февруарий 1897 год.

П. Сжд. Приставъ: **Т. Минчевъ.**

2—3

№ 257

На основание Испълнителния Листъ, № 2481, издаденъ отъ Козлуджански Мировъ Сждия, въ полза на Колю Мариновъ отъ с. Козлуджа, противъ Хафузоглу Ибриямъ отъ сжщето село, за 111 лева и др. Обявявамъ, че отъ слѣдующия день отъ деньтъ на послѣдньото трикратно обнародвание настоящето и до 31 день ще произведа публична продань, съгласно чл. чл. 1021 и 1025 отъ Гражданско Сждопроизводство на слѣдующитѣ отвѣтникови имоти, които се намиратъ въ землището на селото Козлуджа.

1) Нива 16 декара оцѣнена 130 лева. 2) Нива 3 декара 2 ар. оцѣнена 26 л. 3) Нива 6 декара 4 ар. оцѣнена 52 л. 4) Нива 19 декара 2 ар. 156 л 5) Нива 8 декара оцѣнена 65 лева.

Наддаванието ще почне отъ озаченитѣ оцѣнки, продажбата ще произведа въ канцеларията на тукашното Сждебно Приставство, желающитѣ да купжтъ упомѣнатитѣ ниви, нека се явятъ прѣдъ опрѣделения срокъ.

Варна. 8 Февруарий 1897 год.

П. Сжд. Приставъ: **Т. Минчевъ.**

3—3

ПЕЧАТНИЦА „ВЗАИМНОСТЬ“ — ВАРНА.